

SAARIJÄRVEN KAUPUNGIN HANKINTAOHJEET

SISÄLLYSLUETTELO

SAARIJÄRVEN KAUPUNGIN HANKINTAOHJEET	1
1. Yleistä	1
2. Hankintojen suunnittelu.....	2
3. Hankintarajat ja -valtuudet.....	3
4. Menettely hankintoja tehtäessä.....	4
4.1. Menettely tehtäessä kansallisen kynnysarvon alittavia hankintoja.....	4
4.2. Menettely tehtäessä kansallisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia.....	5
4.3. Menettely tehtäessä eu-hankintoja.....	5
4.4. Kilpailutuksista ilmoittaminen	5
4.5. Hankintoja koskeva päätöksenteko	6
4.6. Hankintojen keskittäminen ja puitesopimukset	6
5. Henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuuden varmistaminen.....	6
6. Hankintojen seuranta.....	7
7. LIITTEET	7

1. YLEISTÄ

Hankintaohjeiden tavoitteena on tehostaa kaupungin varojen käyttöä ja edistää laadukkaiden ja innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä. Hankinnat on toteutettava mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen.

Kun hankinnan arvo ylittää kansallisen tai EU-kynnysarvon, hankintoja toteutettaessa on noudatettava lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016). Kynnysarvot ovat 1.1.2019 seuraavat:

<i>Kansalliset kynnysarvot (Hankintalain 25 §)</i>	
<i>Hankintalaji</i>	<i>Kynnysarvo (euroa)</i>
<i>Tavara- ja palveluhankinnat</i>	<i>60 000</i>
<i>Käyttöoikeussopimukset / palvelut</i>	<i>500 000</i>
<i>Terveystenhoito- ja sosiaalipalvelut</i>	<i>400 000</i>
<i>Muut erityiset palvelut</i>	<i>300 000</i>
<i>Rakennusurakat</i>	<i>150 000</i>
<i>Käyttöoikeusurakat</i>	<i>500 000</i>
<i>Suunnittelukilpailut</i>	<i>60 000</i>

EU-kynnysarvot (Hankintalain 26 §)

<i>Hankintalaji</i>	<i>Kynnysarvo (euroa)</i>	
	<i>Valtion keskus- hallintoviran- omainen</i>	<i>Muut han- kintaviran- omaiset</i>
<i>Tavarahankin- nat ja palvelu- hankinnat</i>	144 000	221 000
<i>Rakennusura- kat</i>	5 548 000	5 548 000
<i>Suunnittelukil- pailut</i>	144 000	221 000

Euroopan komissio tarkistaa kynnysarvot asetuksella kahden vuoden välein hankintadirektiivin 6 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti ja julkaisee tarkistettuja kynnysarvot Euroopan unionin virallisessa lehdessä, jolloin 1 momentin mukaisten arvojen tilalle tulevat Euroopan komission kulloinkin tekemien tarkistusten mukaiset arvot.

Vastaavat kynnysarvot (1.1.2019), kun kyse on vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1398/2017), ovat seuraavat:

EU-kynnysarvot (Erityisalojen hankintalain 13 §)

<i>Hankintalaji</i>	<i>Kynnysarvo (euroa)</i>
<i>Tavara- ja palveluhankinnat</i>	443 000
<i>Rakennusurakat</i>	5 548 000
<i>Suunnittelukilpailut</i>	443 000
<i>Käyttöoikeussopimukset</i>	5 548 000

AVOIMUUDEN, SYRJIMÄTTÖMYYDEN, TASAPUOLISUUDEN JA SUHTEELLISUUDEN VAATIMUS

Hankinnan koosta riippumatta hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Näitä periaatteita sovelletaan myös kynnysarvon alittavissa hankinnoissa.

Hankintojen suunnittelussa, toteutuksessa ja seurannassa on voimassa olevan lainsäädännön ja näiden hankintaohjeiden lisäksi huomioitava [kaupungin vahvistamat hankintojen yleiset periaatteet](#)).

2. HANKINTOJEN SUUNNITTELU

Onnistuneen hankinnan ja sopimuksen edellytykset luodaan toimialasta riippumatta hankinnan suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa. Tähän vaiheeseen on varattava riittävästi aikaa.

Kun talousarvio on vahvistettu, hallintokunnan ja toimialan on ryhdyttävä viivytyksettä valmistelemaan talousarviovuoden hankintojen toteutusta siten, että hankinnat pystytään aikatauluttamaan hyvin suunnitellen ja kiireettä.

Kukin vastuuryhmä laatii vuosittain kilpailutettaviksi tulevista hankinnoistaan talousarviovuoden helmikuun alkuun mennessä talousarvion käyttösuunnitelmaan ja investointisuunnitelmaan perustuvan aikataulusuunnitelman. Tämän hankinta-aikataulun perusteella laaditaan kaupungin www-sivuille julkisesti nähtäväksi kaupungin hankintakalenteri. Mikäli aikataulusuunnitelmaan tehdään muutoksia tai lisäyksiä, nämä muutokset ja lisäykset tulee päivittää kaupungin hankintakalenteriin.

Hankinnan valmistelussa hankintayksikkö voi käyttää hankintalain 65 §:n mukaista markkinakartoitusta. Markkinakartoituksen toteuttaminen on, mikäli se on hankinnan laajuuteen ja tärkeyteen nähden tarkoituksenmukaista, mahdollista myös kynnyksarvot alittavissa hankinnoissa. Markkinakartoitusta ei voida käyttää syrjimättömyyden tai avoimuuden periaatteiden vastaisesti.

3. HANKINTARAJAT JA -VALTUUDET

Kaupungin eri toimielinten ja viranhaltijoiden hankintarajoista määrätään talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa ja hallintosäännössä. Toimialajohtaja voi siirtää ratkaisuvaltaansa vastuualueen ja tulosyksikön esimiehelle (hallintosääntö 2 §, kohta 2.19).

Voimassa olevan hallintosäännön mukaiset hankintavaltuudet ovat seuraavat

Kaupunginhallitus päättää niistä hankinnoista, rakennushankkeiden hanke/esisuunnitelmista sekä sopimusten tekemisestä kaupungin puolesta, joiden arvo on suurempi kuin 500 000 euroa (alv 0) mutta alle 1 000 000 euroa.

Niillä toimialoilla, missä lautakuntaa ei ole tai lautakunta ei voi ratkaista 150 000 – 500 000 € arvoisia päätösjaksoja, päätösvalta on kaupunginhallituksella.

Lautakunta päättää hankinnoista ja sopimusten tekemisestä kaupungin puolesta, kun hankkeen arvo on suurempi kuin 150 000 euroa mutta enintään 500 000 euroa (alv 0).

Toimialajohtaja päättää hankinnoista ja sopimuksista joiden loppusumma on alle 150 000 euroa (alv 0)

Vastuualueen esimies päättää hankinnoista ja sopimuksista joiden loppusumma on alle 50 000 euroa (alv 0).

Hallintosäännön muuttuessa myös hankintavaltuudet päivittyvät hallintosäännön muutoksia vastaavasti.

Hankintalain sekä näiden hankintaohjeiden ja kaupungin yleisten hankintaperiaatteiden mukaisia ohjeita ja linjauksia tulee noudattaa riippumatta siitä, mikä hallintoelin tai viranhaltija toteuttaa hankintamenettelyn ja tekee sitä koskevan päätöksen.

4. MENETTELY HANKINNOJA TEHTÄESSÄ

Hankintoja tehtäessä on noudatettava, paitsi hyvän hallinnon periaatteita, voimassa olevaa hankintalainsäädäntöä sekä Saarijärven kaupunkikonsernin hankintojen yleisiä periaatteita sekä muuta kaupungin hankintaohjeistusta. Keskeiset hankintoja koskevat säädökset sisältyvät seuraaviin lakeihin ja asetuksiin (1.1.2017):

- Laki julkisista hankinnoista 1397/2016 (Hankintalaki)
- Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista 1398/2016 (Erityisalojen hankintalaki)

Hankintoja koskevat kynnsarvot on tarkistettavissa www-osoitteesta <http://www.hankintailmoitukset.fi/fi/docs/kynnsarvot/>

Hankintapäätöksen tekee asianomainen lauta-/johtokunta tai virkamies hallintosäännössä asetettujen hankintavaltuuksien rajoissa. Suunniteltaessa kansallisen kynnsarvon ylittävää hankintaa valmistelusta tai päätöksestä vastuullinen virkamies on velvollinen tiedottamaan hankintatarpeesta talous- ja hankintajohtajalle. Talous- ja hankintajohtaja sekä vastuullinen virkamies arvioivat hankintaprosessin toteutuksen sekä hankinnan laajuuden ja vaativuuden perusteella sopivat hankintamenettelystä.

4.1. Menettely tehtäessä kansallisen kynnsarvon alittavia hankintoja

EU- ja kansallisen kynnsarvon alittavissa hankinnoissa hankintamenettelyn tulee toteuttaa vähintään seuraavat ehdot:

hankinnan arvo €	menettely
0-4 999	Tarkoituksenmukaisuusharkinta, yleisiä hankintaperiaatteita noudattaen
5 000 – 9 999	Kilpailutus tehdään lähettämällä tarjouspyyntö vähintään 3-5 alan yritykselle. Hankinnassa noudatetaan yleisiä hankintaperiaatteita ja hankinnan toteutus dokumentoidaan.
10 000 – 59 999 (tavarat, palvelut, suunnittelukilpailut)	Kilpailutus tehdään ensisijaisesti käyttämällä Cludia-pienhankintajärjestelmää, jonka kautta tarjouspyyntö lähetetään vähintään 3-5 alan yritykselle tai tarjous julkaistaan järjestelmän kautta. Hankinnassa noudatetaan yleisiä hankintaperiaatteita. Hankintapäätös tehdään Dynasty- asianhallintajärjestelmään. Kilpailutuksesta ilmoitetaan myös kaupungin hankintasivustoilla tai sinne lisätään linkki pienhankintajärjestelmässä julkaistuun kilpailutukseen.
10 000 – 149 999 (rakennusurakat)	Kilpailutus tehdään ensisijaisesti käyttämällä Cludia-pienhankintajärjestelmää, jonka kautta tarjouspyyntö lähetetään vähintään 3-5 alan yritykselle tai tarjous julkaistaan järjestelmän kautta. Hankinnassa noudatetaan yleisiä hankintaperiaatteita. Hankintapäätös tehdään Dynasty- asianhallintajärjestelmään. Kilpailutuksesta ilmoitetaan myös kaupungin hankintasivustoilla tai sinne lisätään linkki pienhankintajärjestelmässä julkaistuun kilpailutukseen.

Ostot ja hankinnat on tehtävä kaupungin lukuun ja omaan lukuun ostaminen ja kaupungin jälkikäteinen laskuttaminen on mahdollista ainoastaan poikkeustilanteissa.

Omia bonus- tai etukortteja ei saa ostojen yhteydessä hyödyntää.

4.2. Menettely tehtäessä kansallisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia

Kansallisia hankintoja, sosiaali- ja terveystalouden palveluja sekä muita erityisiä palveluhankintoja sekä käyttöoikeussopimuksia koskevista menettelyistä on säädetty hankintalain III osassa.

Hankinnat toteutetaan soveltaen hankintalain 5 luvussa tarkoitettuja, EU-hankintoja koskevia hankintamenettelyitä (avoin menettely, rajoitettu menettely, neuvottelumenettely, kilpailullinen neuvottelumenettely, innovaatiokumppanuus, puitejärjestely, sähköinen huutokauppa, dynaaminen hankintajärjestelmä, sähköiset luettelot tai suunnittelukilpailu). Käytettävä menettely on oltava tarkoituksenmukaisessa suhteessa hankittavan tavaran tai palvelun taloudelliseen ja toiminnalliseen arvoon ja merkitykseen.

Hankinta voidaan toteuttaa myös muulla, hankintalain III –osan kriteerit täyttävällä menettelyllä. Hankintamenettelyn toimivuus, tarkoituksenmukaisuus ja laillisuus on selvitettävä ennen menettelyyn ryhtymistä ja hankintamenettely on riittävällä tavalla kuvattava joko hallintopäätöksessä tai vastaavassa muistiossa ennen menettelyn aloittamista ja sitä koskevan ilmoituksen julkaisemista.

Hankinnassa on mahdollista käyttää julkisomisteisten Sansia Oy:n tai Kuntahankinnat Oyn/Hansel Oyn, joiden osaomistajana kunta on, hankintapalveluita tai puitesopimuksia.

4.3. Menettely tehtäessä EU-hankintoja

EU-hankinnoista on säädetty hankintalain II osassa, EU-kynnysarvon ylittäviä tavara- ja palveluhankintoja, rakennusurakoita ja suunnittelukilpailuja koskevat säännökset.

Hankintamenettelyinä ovat EU-hankintoja koskevia hankintamenettelyitä (avoin menettely, rajoitettu menettely, neuvottelumenettely, kilpailullinen neuvottelumenettely, innovaatiokumppanuus, puitejärjestely, sähköinen huutokauppa, dynaaminen hankintajärjestelmä, sähköiset luettelot tai suunnittelukilpailu). Hankintalain II-osassa on tarkemmin säädetty menettelytavoista, määräajoista ja hankinnoista ilmoittamisesta. EU-hankinnoissa kaikki hankintamenettelyyn liittyvä tietojenvaihto on toimitettava sähköistä muotoa käyttäen. Näin menettely on toteutettava kaupungin käytössä olevan Clouidia- hankintajärjestelmän kautta tai käyttämällä kappaleessa 4.2. mainittujen Sansia Oy:n tai Kuntahankinnat Oyn/Hansel Oy:n hankintapalveluita tai puitesopimuksia.

4.4. Kilpailutuksista ilmoittaminen

Käytettäessä sähköistä hankintajärjestelmää kilpailutuksista ilmoittaminen toteutetaan järjestelmän käytössä olevilla ilmoituskanavilla. Tällöin kaupungin www-sivuille <http://www.saarijarvi.fi/kuntainfo/kaupungin-hankinnat/kaynnissa-olevat-tarjouskilpailut> voidaan lisätä linkki käynnissä olevaan kilpailutukseen. Mikäli kilpailutusta ei poikkeuksellisesti tehdä sähköisen järjestelmän kautta, siitä tulee ilmoittaa em. hankintasivulla.

Kilpailutuksesta voidaan tarjouspyynnön julkaisemisen jälkeen ilmoittaa hankintayksikön hankinnan mukaan myös hankintayksikön soveliaiksi katsomille toimittajille.

4.5. Hankintoja koskeva päätöksenteko

5.000-9.999 euroa olevissa pienhankinnoissa hankintamenettelyn kulku tulee dokumentoida siten, että menettely, hankinnan perusteet ja hankintapäätös ovat jälkikäteen todennettavissa. Tätä pienempien hankintojen osalta dokumentointi tehdään tarvittaessa.

Kaikista 10.000 euroa tai sen ylittävistä pienhankinnoista sekä EU- ja kansallisen kynnysarvon ylittävistä hankinnoista tulee tehdä päätös Dynasty-asianhallintajärjestelmään.

Pienhankintojen osalta päätöksessä tulee riittävästi kuvata toteutettu menettely, perustelut valitulle menettelylle, käytetyille valintaperusteille sekä tarjousten vertailulle ja tehdyille hankintapäätökselle. Mikäli kyse on puitejärjestelyyn perustuvasta hankinnasta, päätöstä ei hankintalain 123 §:n 4 momentin 2-kohdan tarkoittamissa tilanteissa tarvitse tehdä.

Kansallisissa ja EU-hankinnoissa päätös tulee tehdä siten, että siihen sisältyvät hankintalain 124 §:ssä tarkoitettussa hankintamenettelyä koskevassa kertomuksessa mainitut tiedot. Tällöin erillistä kertomusta ei ole tarpeen laatia.

4.6. Hankintojen keskittäminen ja puitesopimukset

Seuraavat kaupungin hankinnat toteutetaan keskitetysti hallinnon tukipalveluiden toimesta

hankinta	hankinnasta vastaava toimiala
ict-hankinnat	tietohallinto
toimistokalusteet	hallinnon tukipalvelut
toimistotarvikkeet	hallinnon tukipalvelut
lehtitilaukset	kirjasto/hallinnon tukipalvelut
teleoperaattoripalvelut	tietohallinto

Kiinteistöjen ja toimitilojen ylläpitoon ja huoltoon liittyvät hankinnat toteuttaa tekniset tuottajapalvelut.

Jos kaupunki on itse kilpailuttanut ja tehnyt hankintoja koskevan puitesopimuksen tai liittynyt hankintarenkaan tai muun hankintalain tarkoittaman yhteenliittymän toteuttamaan puitesopimukseen tai muuhun yhteishankintayksikön kanssa sovittuun yhteistyöhön, sopimuksen piiriin kuuluvat hankinnat on tehtävä tämän mukaisesti.

Liittyessä hankintarenkaan tai muun hankintalain tarkoittaman yhteenliittymän toteuttamaan puitesopimukseen, hankintayksikön tulee huomioida hankintalain 2 §:n 3 momentissa ilmenevä tavoite siitä, että pienten ja keskisuurten yritysten edellytyksiä tarjouskilpailuihin osallistumiseen on edistettävä. Jos hankintayksikkö katsoo, että puitesopimuksen kattamasta tuotevalikosta voidaan jokin osa erottaa puitesopimuksen ulkopuolelle ja sen osalta hankinta on hankintayksikön kannalta tarkoituksenmukaista toteuttaa erillisellä kilpailutuksella, se on mahdollisuuksien mukaan jätettävä puitesopimukseen liittymisen ulkopuolelle.

5. HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN LAINMUKAISUUDEN VARMISTAMINEN

Jos kilpailutuksen kohteena olevaan hyödykkeeseen sisältyy se, että toimittaja tulee käsittelemään tilaajan puolesta henkilötietoja, kilpailutuksessa tulee huomioida henkilötietojen käsittelyä koskevat ehdot. Tällöin jo kilpailutusvaiheessa on kilpailutusasiakirjoihin sisällytettävä

sopimusehdot, joissa määritellään konkreettisesti henkilötietojen käsittelyn ehdot sekä se, mitä henkilötietoja käsitellään, miten ja mihin tarkoitukseen.

6. HANKINTOJEN SEURANTA

Kukin hallintokunta ja toimiala kerää vuosittain hankintoja koskevat viranhaltijapäätöksensä ja toimittaa ne vuoden päätyttyä tiedoksi talous- ja hankintajohtajalle. Päätöksistä tehdään yhteenveto ja annetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle.

7. LIITTEET

Päätöksenteko ja hankintarajat: tavarat ja palvelut

Päätöksenteko ja hankintarajat: rakennusurakat

HANKINTA- JA PÄÄTÖSENTEKOMENETTELY

Tavarat tai palvelut,
suunnittelukilpailut

<10 000 €
pienhankinta

<5000 € tarkoituksen-
mukaisuusharkinta,
>5000 € 3-5 tarjousta,
dokumentointi
pto esimies

10 000–49 999 €
pienhankinta

Kilpailutus Cloudia
pienhankinnat,
päätös Dynastyssä,
pto v-al.esimies

50 000-59 999 €
pienhankinta

Kilpailutus Cloudia
pienhankinnat,
päätös Dynastyssä,
pto toimialajohtaja

60 000-149 999 €
kansallinen hankinta

Kilpailutus Cloudia
kilpailutusjärjestelmä,
päätös Dynastyssä,
pto toimialajohtaja

150 000 – 220 999 €
kansallinen hankinta

Kilpailutus Cloudia
kilpailutusjärjestelmä,
päätös Dynastyssä,
pto lautakunta/KH

221 000 – 500 000€
EU-hankinta

Kilpailutus Cloudia
kilpailutusjärjestelmä,
päätös Dynastyssä,
pto lautakunta/KH

500 001- 1 000
000 € EU-
hankinta

Kilpailutus Cloudia
kilpailutusjärjestelmä,
päätös Dynastyssä,
pto KH

>1 000 000 €
EU-hankinta

Kilpailutus Cloudia
kilpailutusjärjestelmä,
päätös Dynastyssä,
pto KV

pto = päätöksenteko-oikeus

HANKINTA- JA PÄÄTÖKSENTEKOMENETTELY

Rakennusurakat

<10 000 €
pienhankinta

<5000 € tarkoituksen-
mukaisuusharkinta,
>5000 € 3-5 tarjousta,
dokumentointi
pto esimies

10 000–49 999 €
pienhankinta

Kilpailutus Cludia
pienhankinnat,
päätös Dynastiassa,
pto v-al. esimies

50 000-59 999 €
pienhankinta

Kilpailutus Cludia
pienhankinnat,
päätös Dynastiassa,
pto toimialajohtaja

60 000-149 999 €
pienhankinta

Kilpailutus Cludia
pienhankinnat,
päätös Dynastiassa,
pto toimialajohtaja

150 000 – 500 000 €
kansallinen hankinta

Kilpailutus Cludia
kilpailutusjärjestelmä,
päätös Dynastiassa,
pto lautakunta/KH

500 001- 1 000 000 €
kansallinen hankinta

Kilpailutus Cludia
kilpailutusjärjestelmä,
päätös Dynastiassa,
pto KH

1 000 000-5 547 999 €
Kansallinen hankinta

Kilpailutus Cludia
kilpailutusjärjestelmä,
päätös Dynastiassa,
pto KV

> 5 548 000 €
EU-hankinta

Kilpailutus Cludia
kilpailutusjärjestelmä,
päätös Dynastiassa,
pto KV

pto = päätöksenteko-oikeus